

Uticaj intraoperativnih parametara na pojavu postoperativne atrijalne fibrilacije kod hirurški revaskularizovanih koronarnih bolesnika

M. Vukićević¹, S. Putnik^{2,3}

¹Klinika za kardiologiju, KCS; ²Klinika za kardiohirurgiju, KCS; ³Medicinski fakultet, Univerzitet u Beogradu

Uvod

Postoperativna atrijalna fibrilacija (POAF) je najčešća postoperativna aritmija koja se dokumentuje kod 10-40% hirurški revaskularizovanih koronarnih bolesnika. Pojava POAF u ranom postoperativnom periodu povećava morbiditet i mortalitet. Intraoperativni parametri i tip hirurške revaskularizacije miokarda-primena ekstrakorporalnog krvotoka (EKK)/operacija na kucajućem srcu (OFF-PUMP), mogu doprineti pojavi POAF.

Cilj

Ukazati na incidencu POAF u odnosu na tip hirurške revaskularizacije miokarda. Ispitati koji su intraoperativni parametri značajni nezavisni prediktori za nastanak POAF u odnosu na tip kardiohirurške revaskularizacije.

Metod

Retrospektivnom studijom, sprovedenom na Klinici za kardiohirurgiju KCS-a (1.9.2014.-1.12.2014.) obuhvaćeno je 226 bolesnika naknadno podeljenih u dve grupe: EKK (N: 176) i OFF-PUMP (50). U obe grupe ispitan je uticaj intraoperativnih parametara na pojavu POAF. Posmatrani su broj, vrsta (LIMA) i lokalizacija bypass graftova, trajanje primene EKK i trajanje klemovanja aorte. Kriterijumi za

isključenje iz studije bili su postojanje preoperativne AF i mitralne insuficijencije značajnog stepena (MR \geq 3+). Deskriptivnim i analitičkim statističkim metodama poređeni su navedeni parametri između grupa, a logističkom regresionom analizom izvojeni su značajni prediktori za nastanak POAF u svakoj od grupa.

Rezultati

U OFF-PUMP grupi registrovana je veća incidenca POAF u odnosu sa EKK grupu, ali bez statistički značajne razlike (X²=0,740; p=0,390). Vrsta i lokalizacija bypass graftova i trajanje primene EKK nisu uticali na pojavu POAF. U OFF-PUMP grupi značajan prediktor za nastanak POAF jeste broj bypass graftova (X²=4.955; p=0,044). Bolesnici sa dva bypass grafta imaju dva puta veći rizik od pojave POAF u odnosu na bolesnike sa jednim bypass graftom. U EKK grupi klemovanje aorte trajanja preko 90 min ima značajnu prediktivnu vrednost u nastanku POAF (Z=2.667; p=0,008).

Zaključak

Nije registrovana statistički značajna razlika između posmatranih grupa bolesnika u incidenci POAF. Značajan prediktivni faktor u nastanku POAF u EKK grupi je trajanje klemovanja aorte, a u OFF-PUMP grupi broj bypass graftova.